

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

2020-09-18

Till
Trafikverket

Enskild väghållning i inriktningsunderlaget inför en ny planperiod

Med anledning av Trafikverkets regeringsuppdrag (I2020/01827/TP) att ta fram ett inriktningsunderlag inför den långsiktiga infrastrukturplaneringen, önskar Riksförbundet Enskilda Vägar (REV) och Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) framhålla ett par viktiga frågor för våra medlemmar:

- I statsbudgeten (prop. 2019/20:01) höjde regeringen anslaget för bidraget för drift av enskild väg med 218 miljoner kr som en särskild satsning under 2020, 2021 och 2022, vilket skall kunna användas för särskilda driftåtgärder för förbättring av de enskilda vägarnas funktion och bärighet. **För vidmakthållande av det enskilda vägnätet och för en kostnadseffektiv användning av statliga medel, är det vår uppfattning att denna tillfälliga anslagshöjning bör permanentas**, till förmån för långsiktighet i de enskilda väghållarnas genomförande av nödvändiga investeringar för bärighetshöjande åtgärder och förbättrande av avrinningen från vägområde (ombyggnad av broar, byte av trummor och förbättrade diken). Med ett varaktigt större EV-anslag finns också bättre förutsättningar för den enskilda väghållningen att möta de krav som BK4 ställer, när det allmänna vägnätet runt om i landet vartefter anpassas till den normen.
- För en renodling av stödet till enskild väghållning och förmodligen på sikt bättre resursanvändning, **bör anslaget för stödet till färjedriften lyftas av EV-anslaget**. Statsbidrag till färjedrift (som inte sällan är stöd till upprätthållande av rent kommunala färjelinjer) bör istället ske via särskilt anslag till TRV-färjerederiet, som med god kompetens om sakfrågor bör kunna hantera bidragsgivningen kostnadseffektivt. Utrymme bör därvid finnas, att TRV i en sådan omläggning arbetar fram skarpare riktlinjer för bidragsgivningen med avseende på förutsättningarna för bidragsgivning och vilka motprestationer som skall finnas i form av exempelvis egen avgiftsfinansiering samt turtäthet, vilket sammantaget bör leda till en än mer kostnadseffektiv användning av statliga medel. Fördelen med en sådan reform för den enskilda väghållningen är att det statliga EV-anslaget därmed endast kommer att handla om stöd just till denna verksamhet.
- Med anledning av det som regeringen påpekar i sitt beslut på sidan 9 om behovet av att säkerställa kompetensförsörjningen inom infrastrukturbranschen, vill vi framhålla att en god konkurrenssituation i hela landet bör ge goda förutsättningar för detta, varvid vi särskilt måste framhålla att ordningen med upphandlade baskontrakt, där en entreprenör tar på sig såväl drift som investeringar i ett större område, har lett till det rakt motsatta; en utveckling där endast några få stora bolag har möjlighet att ge anbud och

Riksförbundet Enskilda Vägar

Riddargatan 35
114 57 STOCKHOLM

Tel. 08-20 27 50
Fax. 08-20 74 78

E-post: kansliet@revriks.se
Hemsida: www.revriks.se

tävla om uppdragen för TRV. Som ett pilotprojekt, t.ex. i Västerbotten, Norrbotten eller Jämtland, föreslår vi att det **under planperioden görs försök med upphandling i mindre geografiska områden**, varvid det skulle möjliggöra för flera entreprenörer att vara med och konkurrera om t.ex. vinterväghållningstjänster. Detta borde i sin tur leda till bättre förutsättningar och en marknad för fler entreprenörer i dessa områden, till fromma för såväl kommunala som enskilda väghållare, vilka därmed enklare bör kunna upphandla driftentreprenörer med rätt kompetens och maskinpark. En sådan åtgärd, som möjliggör förutsättningar för en bättre kompetensförsörjning för branschen, skulle förhoppningsvis också kunna bidra till att råda bot på svårigheterna som idag finns för många väghållare att sörja för en kostnadseffektiv vinterväghållning.

En annan sak som bör påpekas vad gäller den existerande ordningen med baskontrakt, är att när det t.ex. skall ordnas med beläggningsarbeten på allmän väg så blir ledtiderna alldeles för korta för att de enskilda väghållarna i närområdet skall ha en chans att hinna med och beställa för egen del under tid när asfaltsverk och maskiner finns i närheten. Och etableringskostnaderna för sådana maskiner är ju i glesbygd så pass stora, att det i princip är omöjlighet för en enskild väghållare att beställa sådana åtgärder enkom för sin egen väg utan att de redan finns i närområdet för andra uppdrag. En bättre ordning och ett mer effektivt nyttjande av resurserna vore därmed om framförhållningen vad gäller planeringen och genomförandet av sådana uppdrag från TRV:s sida, att enskilda väghållare i närområdet kunde få varsel om 4-6 månader för möjlighet till beslut om beställning jämfört med det vanliga idag, 4-6 veckor.

Avslutningsvis förtjänar framhållas, att en grundförutsättning för ett fungerande näringsliv i hela landet och för möjligheten att bo och verka även i glest befolkade delar av landet är att det finns en bra och välunderhållen infrastruktur i form av vägar, såväl allmänna som enskilda.

Uno Jakobsson

Ordförande REV

Mikael Bäckström

Ordförande, LRF Entreprenad

Ledamot av riksförbundsstyrelsen, LRF

Riksförbundet Enskilda Vägar är en partipolitisk obunden organisation som har till uppgift att bistå dem som arbetar med den enskilda väghållningen i Sverige, tillvarata de enskilda väghållarnas intressen samt representera dem gentemot politiker, myndigheter och organisationer. För närvarande har förbundet 12.500 medlemmar, alla enskilda väghållare vars vägar utgör en viktig del av landets lokala infrastruktur och tillsammans betjänar mer än 1 miljon fastigheter.

LRF är en partipolitiskt obunden intresse- och företagarorganisation för människor och företag inom de gröna näringarna. LRFs ca 140 000 medlemmar driver tillsammans nästan 70 000 företag och det gröna näringslivet står för lite mer än 4 procent av Sveriges BNP. Våra medlemmar finns utspridda i hela landet.